

Olin 70-luvun puolivälissä iässä (s.1960), jossa imin popmusiikkia, kirjoja, elokuvia, kaikkea mahdollista. Välineinä toimi musta-valkotelevisio, joka kirkonkylälle muuton myötä muuttui värilliseksi, patteriradio, jonka kuuntelusta vanhempieni kanssa vuorottelimme, laadukas paikkakunnan kirjasto, ja nuoremman veljeni tilaama Soundi-lehti, jonka kautta hän tilasi Epekseltä kasetteja, joita ei todellakaan saanut paikkakunnan kirjakaupan kasettitelineessä (Slade, Black Oak Arkansas, Manfred Mann, Iggy Pop ym.) Heikki Harma Hector soitti PopEilenTänään-ohjelmassa joskus talvella 74-75 outoa musaa. Se oli nopeaa ja koukuttavaa. Heikki kuulosteli mitä maailmassa tapahtui ja ujutti "punkkia" Suomen nuorisolle. Innostuimme veljen kanssa nopeista biiseistä, joissa oli joku melodinen koukku. Muutamat ensimmäiset englantilaiset (kai?) punkbiisit olivat todella sellaisia, että niiden "sävelen" saattoi viheltää. Kun kuulin kunnan mölypunkkia, se ei innostanut ollenkaan. Veljeni äänitti radiosta valtavasti noita alkuaikojen punkbiisejä ja niissä on todellisia helmiä (kasetit ehkä jossain mökin aitassa, enkä bändien nimiä enkä biisejä muista). Kun kotimaisia yrittäjiä alkoi radioaalloille ilmestyä (Sotakoira Musti-biisi, Poliisi pamputtaa, Olen työtön) olin myyty; tähän on kivaa ja tarpeeksi kovaa kamaa! Samaan aikaan tuli luettua taustatietoa ilmiöstä juurikin Soundista. Joku J.Rotten oli todella piristävä poikkeus kaikenkarvaisten Rod Stewarttien, Powien ja Gary Glittereiden seassa, unohtamatta Alvin Stardustia. Heillä kaikilla oli kivoja yksittäisiä kappaleita, mutta mikään fani en ollut. Minusta punkissa oli kyse juuri kivoista, näppäristä kappaleista, joissa parhaimmillaan yhdistyi naseva teksti napakkaan sävelmään. Tässä suhteessa kotimaiset Eput ja Pellet ym. veivät ulkomaan elävistä voiton, koska sanat olivat tärkeitä eikä musapuolikaan tökkinyt. Myöhemmin olen ymmärtänyt, että esim. briteissä punk oli todella torkymusaa tyhjänpäiväisine mölyämisineen ja konsertit olivat kaaosta (tarkoituksella) ja idea oli vaan melskata ja ryypätä. Sitä toki oli Suomessakin, mutta minulle punk oli hauska, pikantti mauste tylsässä, arkisessa jauhelihakastikkeessa. Otin biisin kerrallaan. Muutaman käytetyn levyn olen elämäni aikana ostanut, ja kirppareilta markan kasetteja, niin saattaa olla, että punkkia, tai uutta aaltoa, on enemmistö. Kerran muutettuani (jo 80-luvulla) ostin kaverilta stereot. Asentelimme niitä kirjahyllyyn ja kaveri ehdotti, että soitetaan jotakin että kuullaan kuuluuko hyvin. Laitoin Ramonesin soimaan. Nappuloita säädeltiin, levysoittimen neula saattoi olla pölyssä. Kaveri totesi, että ei voi oikein säätää kun nuo punk-levyt on niin huonosti äänitetty. Noh, elämä eteläsavolaisessa kylässä jatkui punkin keksimisen jälkeenkin. Itse kävin koulun perinteisessä farkkuasukassa eikä kovin kummoisia muotiluomuksia ollut muillakaan. Pikkuhiljaa kirkonkylän koululle alkoi koulubusseista laskeutua kyliltä punatukkia, risaisiin nahkatakkeihin sonnustautuneita koululapsia. He olivat ikäluokkaani hiukan nuorempia. Repaleiset farkut, paidat housun päällä, hakaneula rinnoissa (!?). Minusta he näyttivät huvittavilta, tiesin toki mistä oli kyse. Että ihan tavallinen laetisen jaska mullinkylältä oli ottanut punkin niin tosissaan, että oli laittanut hiuksiinsa äitinsä/siskonsa hiusväriä ja askarrellut kirkonkylän K-kaupasta ostetun takin selkämykseen SEXPisTols!?! Tai Hämläisen Ritu oli maalannut silmiensä ympärökset mustalla, peilin edessä taiteillut jonkun kyneleenkin poskeen ja ripustanut kiiltävän ketjun roikkumaan vyönlenkistä? Siis kysehän oli niistä näppäristä musakipaleista, ei sen enemmästä! Minua ei niinkään huvittanut koululaisten värikkäät ulkomuodot vaan aavistus siitä, että tuossa ulkonäön muokkauksessa piili takana joku totinen varmuus oman musagenren oikeellisuudesta. Tai ehkä se oli KAPINAA, koska siitä jauhettiin lehdistössä ja bändien haastatteluissa. Rottenin ja kumppaneiden tapa rohista kaikelle mahdolliselle oli mannaa pikkukoululaisille, jotka halusivat näyttää keskisormea reksille. (En tiedä alkoiko luokkien levottomuus lisääntyä punkin myötä, koska olin viisitoista vuotiaana todellakin liian vanha ottamaan punkin lieveilmiöt tosissani). Myöhemmin näin festareilla punkkeja Helsingistä ja sittemmin Turkuun muutettuani paikallisia piikkipäitä. He olivat todella näyttäviä; läpeensä niitellä niitatut nahka-asut, taidokkaat irokeesit, värikästä takinselkämysgrafiikkaa, satoja rintamerkkejä kantavia hentoisia tyttösiä, hippimuodon ja punkmuodin sekoituksia, Ruisrockin ruotsalaiset, jne. Minä veljeni kanssa tulimme festareille

kuuntelemaan eri bändejä, mutta moni oli tullut vain näyttäytymään tai kuuntelemaan vain YHTÄ, tiettyä juttua. Hesalaiset olivat aivan oma lukunsa. Oli Lama-bändi ja muita, joiden fanit olivat niin koristeellisia, että ihmettelin mitä he tekivät seuraavana maanantai-aamuna kun piti lähteä kouluun tai duuniin ja irokeesipiikit retkottivat niskaa pitkin. (Juice vitsaili, että ne on nukkuneet edellisen yön kirjahyllyssä hiukset kirjojen välissä, hehheh, Juice, synt. 1950, vanha setä)Joillakin oli jo silloin tatuointeja. Ihmeellistä. Eteläsavolaisen koulunpihalla ei sentään aivan NIIIN tosissaan oltu! Punk oli todella ikäluokkani jytkyshokki, tai saattoi se kolahtaa kovemmin minua hiukan nuorempiin, kuten kokemuksen koulun pihalla osoittivat. Mutta oli hienoa, että tuollainen hetki sattui kohdalle. Eikä punk sentään kaiken jyräävää ollut. Samaan aikaan diggailin muita kotimaan huippua, joten minulle, ja kavereille, oli outoa, jos piti vain yhdestä ja ainoasta musiikinlajista tai idolista. Ilman Juicen, Velton, LeeviLn, Peitsamon, ym. pohdiskeltavia juttuja henkinen elämäni murrosiässä olisi ollut vajavaista, ilman punkkia, nuoruudestani olisi jäänyt puuttumaan potkua, räiskettä ja räminää. Kaikki täydensivät toisiaan, ne olivat kuin eriluontoiset ihmiset; jonkun kanssa käydään kalassa, toisen kanssa neljän päivän ryyppyreissulla. Enkä taatusti ole ainoa ja ensimmäinen, joka toteaa että punk opetti asennetta, että SÄ VOIT TEHDÄ ITSE JUTTUJA. Ja sitä olen toteuttanutkin väkertämällä piirroksia ja tekstejä eri julkaisuihin, osa menee läpi osa ei. Vaikka kuinka tekisi "itte", niin kyllä vastaanottaja sen ratkaisee kuinka hyvin sanoma menee perille. Voit säveltää vaikka punkkoopperan, mutta jos kukaan ei välitä sitä esittää saatikka kuunnella, niin aika yksinäinen olet TEE-SE-ITSE-asenteinesi. Mutta siis periaatteessa punk opetti, että ei tarvitse olla Sibelius Akatemian läpi käynyt musiikin tohtori repäistäkseen kitarasta ääntä! Olen lukenut Rottenin elämäkerran. Siitäkin näkyy kuinka syvälle punkin ideologiaan piti mennä ollakseen keulakuva. Oikeastaan Rotten taisi keksiä punkille muutakin järkevää sanomaa kuin ryyppääminen ja huliganismi. Hän keksi yht.kunnallisen kapinan (Anarkiaa UKssa ja se kuningatar-juttu)tekemällä tekstejä jotka sopivat hänen suuhunsa. Sivumennen hän taisi keksiä pukeutumistyylinkin, tavan laulaa, roikkua mikrofonitelineessä ja kaikkea muuta. Ramoneillahan oli bile-biisejä ja tsempikipaleita, joita urheilijat kuuntelevat harjoittellessaan. Ehkä Suomessa tuota brittityyliä edusti hesalaiset punkkarit, joiden elämäkertoja lukiessa aistii sen, kuinka koko elämän läpäisevä järjestys punk heille oli. Hmm, ehkä minunkin olisi pitänyt ottaa se punk silloin enemmän osaksi omaa identiteettiä? Olisin opetellut räpyttämään muutaman soinnun, laatinut muutaman säkeistön räkäistä runoa ja koonnut muutaman kaverin bändiksi? Ehkä olisimme saaneet keikan? Tai sitten ei? Tai olisi pitänyt panostaa sarjakuviin ja pienlehtiin (Veljeni menestyi sillä saralla myöhemmin)? Ehkä olisi uraurjennut gonzojournalistina? Kenpä tietää! Pidinkö punkia liiaksi vain hauskana, piristävänä juttuna? Pidin punk-tohtori Saarista ja Nummista vain muodin mukana roikkuvina siipiveikkoina. Oliko siinä sittenkin jotakin enemmän, jonka varaan olisi voinut laskea tulevaisuutensa... En uskaltanut? Tosi punkkia! Elämäni on rullannut tasaista tahtia ja muistot ovat kultareunaista höttöä kaarevan taivaan alla. Ymmärrän nyt yli kuusikymppiset Rollari-fanit. Siinä ei ole mitään ihmeellistä. Vanhempani kuuntelivat vanhaa tanssimusiikkia, nuoruutensa musiikkia vaikka uutta kamaa tuli jatkuvasti. Ei siinäkään mitään ihmeellistä ollut. Minä tulen kuuntelemaan noita kaikkia, mutta myös punkkia. Eikä siinäkään mitään ihmeellistä ole.

-mies, 1960, Kangasniemi, Etelä-Savo, kuuntelija, festareilla kävijä, asenteen omaksuj